1851. No. 4.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 14 JANUARIJ.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 10 Januarij 1851, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 8,80.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 173,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitschersbrood* . . - 173,00.

Leeuwarden, *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland*, den 11 Januarij 1851. VAN PANHUIJS.

Ministerie van Financien. — Domeinen.
VERKOOPING VAN HAKHOUT.

DE ONTVANGER DER REGISTRATIE EN DOMEINEN te *Leeuwarden*, zal, op Woensdag den 22 Januarij 1851, des voormiddags ten 11 ure, ten huize van *Janke Elzinga*, Weduwe *Rienk Harmens Post*, buiten de voormalige Wirdumerpoort aldaar, en ten overstaan van den Notaris Mr. C. WIERSMA, in het openbaar verkoopen:

Twaalf perceelen wilgen Hakhout, staande aan den *grooten weg* van *Leeuwarden* naar *de Overijsselsche grenzen*, van af den opweg naar *Huizum* tot aan *Akkrum* en van af *Oudeschoot* tot aan *de Schoterbrug*.

Zes perceelen alsvoren, aan den *Straatweg* van *Leeuwarden* naar *de Groninger grenzen* van af de *Hooge-* tot aan de *Gerkesbrug*.

en *Zes perceelen Elzen Hakhout*, staande aan den *grooten weg* van *Leeuwarden* naar *Harlingen*, van af *Leeuwarden* tot nabij *Marssum*.

De Conditien van verkoop en aanduiding der perceelen liggen ter lezing aan de opgemelden Straatweg staande Tolhuizen, zoomede in de voornaamste Herbergen binnen deze Provincie.

De Ontvanger voornoemd, *A. I.* LEMKE.

PARIJS, den 7 Januarij.

In zeker blad leest men, dat de heer *Vabret*, Notaris te Albi, eene bijna ongeloofelijke uitvinding gedaan heeft, om warmte door warmte, en stoom door stoom voort te brengen. Door een ketel, met een liter kokend water en door middel van zekere combinatie met andere ketels, brengt hij zooveel water aan het koken als hij wil. Met eene kaars onder eene koffijkan wil hij eene geheele stad verwarmen, en de warmte door de straten, door de huizen en pleinen leiden, op dezelfde wijze als men het licht door middel van gaz verspreidt. De heer *Vabret* wil nog meer doen, hij houdt zich overtuigd, dat deze wijze van verwarming met vrucht op landerijen kan toegepast worden, om ze nog veel vruchtbaarder te maken; ook meent hij, dat zijne uitvinding den stoom tot eene oneindige hoeveelheid kan voortbrengen en daardoor de grootere en kostbare thans gebruikelijke stoomwerktuigen zouden kunnen vervangen worden.

FRANKFORT, den 7 Januarij.

In Hanover zijn Oostenrijksche staf-officieren aangekomen, om met de Regering en de directie der spoorwegen het noodige te regelen, nopens den doortogt der naar Holstein bestemde troepen. Dezelve zullen over Kassel, Münden, Göttingen naar Hildesheim marcheren, zich van daar, per spoorweg, naar Velzen begeven, vanwaar zij dan vervolgens hunnen weg over Salzwedel en Wittenberge naar den Pruisisch-Hamburger spoorweg zullen voortzetten. Na de aankomst der Pruisische troepen, die mede tegen Holstein ageren zullen, zetteden de Oostenrijkers hunnen togt naar Lauenburg voort. Het schijnt, dat men Holstein van alle zijden insluiten wil, om hetzelve langs dien weg te noodzaken, zich te onderwerpen. Naar men verzekert, heeft het Stadhouderschap in Holstein reeds eenen aanvang gemaakt, met het wegzenden van alle vreemde soldaten, wier aantal wel 13,000 beloopt.

— Uit Munchen wordt geschreven, dat aldaar dagelijks Fransche, Engelsche en Oostenrijksche koeriers passeren. Van daar wordt tevens verzekerd, dat zoodra de Duitsche aangelegenheden op eene voldoende wijze zullen geregeld zijn, men tegen Zwitserland zal optreden, dat als het brandpunt der socialistische revolutionaire bewegingen in Europa wordt beschouwd. Men wil zelfs weten, dat de te Bern geaccrediteerde Duitsche gezanten, reeds indezen zin, instructien zouden hebben ontvangen. Wij hebben reden te gelooven, dat dit niet van allen grond is ontbloot, maar zijn daarbij tevens overtuigd, dat geenerlei ernstige demonstratien tegen dit land gedaan zullen worden. Men zal nota's wisselen; misschien het wegzenden van eenige vlugtelingen erlangen, en daarmede zal alles uit den weg geruimd zijn. Iets van dien aard is later mede nog tusschen Oostenrijk en Sardinie te verwachten, zonder dat het tot eenige dadelijkheden zal komen. Intusschen worden van de zijde der Badensche regering, langs de grenzen, aan de ingezetenen allerlei hinderpalen in den weg gelegd, in hun verkeer met de Zwitsersche cantons.

HAMBURG, den 9 Januarij.

Omtrent de onderhandelingen tusschen de Oostenrijk-Pruisische commissarissen en het Stadhouderschap weet men nog altijd zeer weinig, hoewel toch iets meer dan gisteren. Het Stadhonderschap moet gisteren aan de leden van de landsvergadering mededeeling hebben gedaan van de aangeboden voorslagen. Welke nu die voorslagen zijn weet men niet, maar zoo veel is zeker — althans zoo zeggen de correspondentien uit Kiel — dat daarbij geeischt wordt een onderwerping op genade of ongenade, zonder eenigen waarborg hoegenaamd.

Zullen die dure voorwaarden door het Stadhouderschap worden aangenomen? Algemeen gelooft men die vraag bevestigend te kunnen beantwoorden. Nog in deze week (want aanstaande Zaturdag is de termijn van beraad verstreken) zal het vonnis over de hertogdommen zijn uitgesproken.

Zoo als de zaken op dit oogenblik staan, is die onderwerping voorzeker wenschelijk, daar weigering tot niets zou kunnen leiden dan tot vergrooting van het ongeluk der bewoners, die zich reeds in den oorlog tegen Denemarken zulke zware offers hebben moeten getroosten. Intusschen zal deze abdicatie de hertogdommen niet van het bezoek der executie-troepen vrij stellen. Dat bezoek is definitief vastgesteld, en reeds brengen de berigten uit Hanover ons heden de tijding, dat de eerste colonnes van het voor het executie bestemde legercorps het koningrijk zijn binnengerukt, om zich over Göttingen naar Hildesheim te begeven. Den 12 dezer zullen zij in laatstgenoemde plaats aankomen.

Het voornemen om met Oostenrijksche troepen o. a. ook Rendsburg te bezetten, schijnt op moeijelijkheden te stuiten. Men verzekert althans, dat in eene Engelsche nota daartegen geprotesteerd wordt.

LEEUWARDEN, den 13 Januarij.

Z. M. heeft Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden, met den 1 Januarij 1851 van schout-bij-nacht bevorderd tot vice-admiraal.

— Z. M. heeft benoemd tot lid en voorzitter van het collegie van curatoren der hoogeschool te Groningen den heer *L. G. A.* graaf *van Limburg Stirum*, staatsraad in buitengewone dienst, commissaris des Konings in de provincie Groningen.

— Bij Koninklijk besluit van 7 Jan. 1851, no. 60 zijn de provinciale commissien van landbouw ontbonden. Wegens de gelden, welke de genoemde commissien uit het fonds voor den landbouw onder zich hebben, worden door haar de rekeningen en verantwoordingen, met de daartoe betrekkelijke bewijsstukken, vóór 1 Julij 1851 ingezonden aan het ministerie van binnenlandsche zaken. De batige saldo's... overschotten dier gelden worden ten behoeve van genoemd fonds gestort.

Aan 's Konings commissarissen in de onderscheidene provincien wordt opgedragen, daar, waar het behoort, de noodige aanleiding te geven tot wijziging of aanvulling van de reglementen of andere verordeningen, bij welker uitvoering tot dusver de provinciale commissien van landbouw zijn betrokken geweest ten einde daardoor in de gevolgen harer ontbinding worde voorzien; voorts de noodige schikkingen te beramen, ten einde voorloopig door hunne tusschenkomst, aan het ministerie van binnenlandsche zaken blijven ingezonden: de opgaven omtrent den toestand der gewassen en andere voorwerpen van landbouw en veeteelt, waartoe de bouwstoffen tot nu toe door de commissien van landbouw geleverd werden.

De minister van binnenlandsche zaken heeft bij circulaire van dit besluit aan de commissarissen in de provincien kennis gegeven, en hun verzocht voor deszelfs rigtige uitvoering zorg te dragen.

— De minister van finantien heeft, tot wegneming van twijfel, herinnerd, dat de muntbiljetten van *f* 10, welke naar aanleiding van de wet van 17 September 1849, (*Staatsblad* no. 46) voor de inwisseling der *gouden* muntspecien zijn uitgegeven, bij voortduring en tot op het tijdstip, voor hunne intrekking vast te stellen, wettig betaalmiddel zijn, gelijkstaande met gereed geld.

— Van wege den minister van finantien zijn, met intrekking van de bestaande voorschriften, de stedelijke en plaatselijke besturen aangeschreven om voortaan ieder jaar, vóór of op den 31 October, eene voordragt van ten minste tien geschikte personen in te zenden, ten einde daaruit, in overeenstemming met artikel 10 der wet van 3 frimaire 7de jaar, een getal van vijf zetters voor den 5den en 6den grondslag der directe belastingen en het patentregt te benoemen, terwijl voor de dienst van 1851 die voordragten vóór of op den 15 Januarij zullen worden ingewacht. Alzoo zijn de vaste collegien van zetters afgeschaft.

— Volgens bij het departement van Marine ingekomen berigt van den commandant van Zr. Ms. fregat *Prins Hendrik der Nederlanden*, is die bodem, bestemd naar Oost-Indie, na eenen togt van 72 dagen, op den 12 November 1850 in eenen goeden staat in de Tafelbaai (Kaap de Goede Hoop) aangekomen. (Volgens de Kaapsche bladen van den 18 November, lag voornoemde bodem toen nog in de Tafelbaaij.)

— Voor eenigen tijd werd der Regering medegedeeld, dat onder de gemeente Gendringen, provincie Gelderland, eene steenkolen-laag zoude zijn gevonden. Hoewel de aanwezigheid van zulk eene laag, op wetenschappelijke gronden, als onmogelijk schijnt te moeten worden beschouwd, waren de ontvangen berigten stellig genoeg, om aanleiding te geven tot een opzettelijk onderzoek. Dit heeft dan ook plaats gehad en daardoor is gebleken, dat hier werkelijk slechts eene zeer geringe hoeveelheid kool, geheel afgezonderd, voorkomt.

— De hoogleeraar dr. *G. J. Mulder*, te Utrecht, heeft een gouden rijksmedaille ontvangen met het opschrift: *Septemviris Pharmac. Neerl. scribendae G. J. Mulder, chem. Prof. Rex.* d. Aº. MDCCCXLIX. De overige leden der commissie tot het vervaardigen der nieuwe Nederlandsche Pharmacopaea, zullen eene gelijke medaille ontvangen hebben.

— Met betrekking tot het Christelijk Gereformeerde Seminarie, gevestigd te Amsterdam, vernemen wij nader, zegt de *Nederlander*, dat de oprigters zich in het algemeen ten doel stellen: »het oprigten van eene geschikte instelling, waar jongelingen en ook meer gevorderden in jaren, onder den zegen des Heeren, door grondig wetenschappelijk onderwijs kunnen worden opgeleid en gevorderd tot de vervulling van de diensten en pligten, tot welke Christelijke godsdienstleeraars en zendelingen geroepen zijn." Wat den aard van het Seminarie betreft, heeft men verklaard te wenschen, »bevorderlijk te zijn aan de levende voortzetting en organische ontwikkeling van de in Nederland bestaande Gereformeerde gezindheid *in haar geheelen omvang.*" Omtrent den zin van deze woorden wordt gemeld, dat men in de eerste en voornaamste plaats zou bedoelen, de bestaande afgescheiden gemeenten van wetenschappelijk gevormde leeraars te voorzien; maar dat men overigens, wel verre van omtrent de Hervormende Kerk vijandig gezind te zijn, niet zoo zeer en in ieder geval *het afscheiden*, als wel het algemeen verkondigen der waarheid overeenkomstig de Gereformeerde Kerkleer, ook in den boezem van de Nederlandsche Hervormde Kerk zelve zou verlangen te bevorderen. In verband daarmede zou men wenschen, dat de afgescheiden leeraars en de *getrouwe* predikanten in de Hervormde Kerk niet wierden gerekend *tegenover* maar *naast* elkander te staan, en dat zij elkander als ambts-broeders van *dezelfde* gezindheid mogen beschouwen. Maar daarentegen zou men tevens het voornemen hebben, om, door zamenwerking met niet-gescheidene vrienden, overal waar Hervormde leeraars, ten gevolge of door misbruik van het verbindingsformulier, de Gereformeerde Kerkleer verzwijgen of bestrijden, de gelegenheid tot het behoorlijk houden van openbare godsdienstoefening en het ontvangen der Bondzegelen te verschaffen.

— In KITTO's *Journal of sacred litterature*, Januarij 1851, leest men een belangrijk opstel over het Jansenismus, zooweI in Frankrijk strijdend, tegen de Jezuiten, als hier te lande, waar het tegen de openlijke aanvallen van Rome veilig was onder de vleugelen van den protestantschen Staat. Het eindigt met een verhaal van des schrijvers bezoek bij den thans nog levenden, bijna 80jarigen aartsbisschop, den heer *van Santen*, als uit wiens mond de schrijver heeft opgeteekend, nevens vele treffende verklaringen omtrent den waren grond des christelijken geloofs, een volledig relaas van zijne gesprekken met den pauselijken nuncius *Capucini*, die voor ongeveer 25 jaren alle pogingen in het werk stelde om hem en zijne kerk tot de gehoorzaamheid aan Rome terug te brengen.

— Met belangstelling verneemt men, dat er weldra te wachten is een door *Gützlaff* zelve geschreven verhaal zijner reizen van China over Aegypten naar Engeland en Holland en door de verschillende landen van Europa tot zijne inscheping naar China terug.

— De *Arnhemsche Courant* verneemt uit goede bron, dat de overeenkomst tot aansluiting van den Nederlandschen Rijnspoorweg aan het Duitsche Spoorwegnet eindelijk zou zijn tot stand gekomen.

— *Het Zondagsblad* bevat het volgende: In een onzer vorige nommers hebben wij gewag gemaakt van eene voorgenomen verandering ten aanzien van de sjerpen der officieren. Thans is bij Kon. besluit van 8 dezer bepaald, dat de zilveren sjerpen der generaals en de met goud gewerkte sjerpen van de officieren der rijdende artillerie, door geheel oranje sjerpen zullen worden vervangen volgens een voorgeschreven model, zullende op die der generaals, door zilveren sterren, de rangen worden aangewezen.

De sjerpen der overige officieren zullen blijven zoo als zij thans zijn, doch, zoo wij vernemen, zullen ze op marschen enz. over den regter schouder gedragen worden.

— Men leest in de *Indiër:*

»Onder de geruchten, verspreid omtrent de benoeming van een Gouverneur-Generaal van Indie, behoort ook het beweren, dat bij het ministerie het voornemen zou bestaan, om eene buitengewone zending naar Indie af te vaardigen, zamengesteld uit één of meer commissarissen-generaal.

»Doch de benoeming van een commissaris-generaal is *onmogelijk*. De grondwet bepaalt, dat het regerings-reglement voor Indie moet worden vastgesteld bij de wet. Deze omstandigheid brengt van zelf mede, dat geen commissaris-generaal zou kunnen bekleed worden met eenige buitengewone magt. Vroeger had de uitzending plaats van zulk een verheven staatsdienaar en werd hij met eene onbepaalde magt toegerust, ten einde in het koloniaal beheer zoodanige organieke regeling te brengen als hij noodig achtte, behoudens de koninklijke goedkeuring. Van daar dan ook dat twee der regerings-reglementen, welke ze-

het Engelsche bestuur zijn ingevoerd, door commissarissen-generaal de Elout, van der Capellen, Buijskens en door den heer du Bus in Indie zijn ontwerpen en in werking gebragt. Dit is thans niet meer mogelijk: thans is de inrigting van het koloniaal bestuur geheel overgedragen op de wetgevende magt, dat is op den Koning in overeenstemming met de vertegenwoordiging."

— Dezer dagen werd op den Teems weder eene belangrijke en welgeslaagde proef met den gepatenteerden vuurvernietiger van den heer *Philips* genomen. De romp van een oud schip, van 150 ton, werd met vaten suiker, teer, terpentijn, salpeter en andere ligt ontvlambare stoffen gevuld, en die massa vervolgens in brand gestoken. Nadat de luiken een tijd lang gesloten gebleven waren wierp men die open, en toen sloeg het smeulend vuur in hevige vlammen uit. Nu deed *Philips* zijn bluschwerktuig tegen het schip rigten, en binnen weinige minuten was er geen vuur meer zigtbaar. Onder de voordeelen dezer uitvinding behoort, dat de damp volstrekt niet nadeelig voor de gezondheid is, want zij, die nog op of bij het schip gebleven waren, ondervonden niet het geringste nadeel daarvan.

— Blijkens de registers van den Burgerlijken Stand zijn in het jaar 1850 aangegeven,

Te *Amsterdam:* geboren 4004 zoons en 3904 dochters, te zamen 7908 kinderen, overleden 6912 personen, gehuwd 2340 paren.

Te *'s Gravenhage:* geboren 1325 zoons en 1253 dochters, te zamen 2578 kinderen, overleden 2010 personen, gehuwd 668 paren.

Te *Rotterdam:* geboren 1769 zoons en 1672 dochters, te zamen 3441 kinderen, overleden 2758 personen, gehuwd 956 paren.

Te *Utrecht:* geboren 898 zoons en 794 dochters, te zamen 1692 kinderen, overleden 1137 personen, gehuwd 530 paren.

Te *Groningen:* geboren 604 zoons en 573 dochters, te zamen 1177 kinderen, overleden 698 personen, gehuwd 358 paren.

Te *Middelburg:* geboren 254 zoons en 267 dochters, te zamen 521 kinderen, overleden 465 personen, gehuwd 125 paren.

Te *Haarlem:* geboren 511 zoons en 474 dochters, te zamen 985 kinderen, overleden 632 personen, gehuwd 226 paren.

Te *Assen:* geboren 108 zoons en 90 dochters, te zamen 198 kinderen, overleden 101 personen, gehuwd 51 paren.

Te *Dordrecht:* geboren 401 zoons en 436 dochters, te zamen 837 kinderen, overleden 591 personen, gehuwd 241 paren.

Te *Alkmaar:* geboren 217 zoons en 187 dochters, te zamen 404 kinderen, overleden 256 personen, gehuwd 111 paren.

Te *Nijmegen:* geboren 346 zoons en 345 dochters, te zamen 691 kinderen, overleden 433 personen, gehuwd 181 paren.

Te *Delft:* geboren 414 zoons en 363 dochters, te zamen 777 kinderen, overleden 613 personen, gehuwd 185 paren.

Te *Gouda:* geboren 305 zoons en 275 dochters, te zamen 580 kinderen, overleden 470 personen, gehuwd 148 paren.

Te *Schiedam:* geboren 264 zoons en 258 dochters, te zamen 522 kinderen, overleden 422 personen, gehuwd 143 paren.

Te *Sneek:* geboren 138 zoons en 132 dochters, te zamen 270 kinderen, overleden 169 personen, gehuwd 68 paren.

Te *Meppel:* geboren 118 zoons en 92 dochters, te zamen 210 kinderen, overleden 153 personen, gehuwd 68 paren.

LANDBOUW EN VEETEELT.

KONINKLIJKE MAATSCHAPPIJ TER BEVORDERING EN VERBETERING VAN DE VLASTEELT IN IERLAND.

Deze Maatschappij, dus leest men in een ingezonden stuk voorkomende in *de Algemeene Nijverheids-Courant*, in 1841 opgerigt onder bescherming van Koningin *Victoria* en Prins *Albert*, en sedert ondersteund door belangrijke bijdragen zoo van particulieren als van het gouvernement, daar zij van dit laatste in 1848 eene bijdrage ontving van *f* 300,000, welke som haar ook in 1849 goedgunstig werd toegestaan; — deze Maatschappij heeft in Ierland reeds vele verbeteringen in den vlasbouw aangebragt, en tracht hiermede onafgebroken voort te gaan. Verschillende inrigtingen heeft zij daargesteld om het vlas te rooten, te braken en te zwingelen. Het vlas, dat dáár gebragt wordt, moet opgeplukt zijn volgens de wijze door haar voorgeschreven, namelijk, zoodra ⅔ gedeelte van den stengel eene gele kleur heeft verkregen, en wel in twee gedeelten, om vlas van gelijke hoogte te verkrijgen. Zoodanig uitgeplukt, moet het vlas in kleine bossen worden gebonden, die men dan, in twee rijen, regtop tegen elkander plaatst. Op deze wijze klimt het sap uit het boveneinde van den stengel tot het zaad op, en doet dit rijpen.

Niet altijd wordt de dus gedroogde stengel dadelijk verder bearbeid; meermalen bewaart men hem een jaar en langer, en in dat geval worden de bossen in mijten geplaatst en voor nat worden bewaard.

Het rooten, braken en zwingelen wordt in deze inrigting verrigt volgens de Amerikaansche wijze: eerst laat men elke bos vlas, ter wegneming der zandbolsters, 1 à 2 maal tusschen twee cilinders loopen, welke eene doorsnede hebben van 30 Ned. duim, bij eene lengte van 35 duim; vervolgens slaat men de bos tegen een ton, om ook de koppen, die tusschen den stengel zitten, te doen wegvallen. — De omgebogen einden en de wortelvezels worden vervolgens met een mes afgesneden.

Na deze behandeling wordt het vlas, ter rooting, in langwerpig ronde, met dubbelden bodem voorzien zijnde kuipen gebragt, welker groote doorsnede 42, de kleine 30 en welker hoogte 12 Ned. palm bedraagt. Deze kuipen zijn in twee evenwijdige rijen geplaatst, en tusschen deze rijen zijn buizen aangebragt, die door middel van kranen, naar welgevallen, den stoom mededeelen aan eene horizontaal geplaatste slang, welke slang tevens het water aanvoert in de kuipen, tusschen haren dubbelen bodem doorloopende, en ook, na afloop der gisting, het vocht weder afvoert. In deze kuipen wordt het vlas regt op geplaatst en zóó vast gepakt, dat er ongeveer 1550 Ned. pond in elke kuip voorhanden is; terwijl een met gaten doorboord deksel, met ijzeren bouten vast gemaakt, de opligting van het vlas tegen houdt.

Gewoonlijk is de rooting na 6 uren geëindigd; het juiste tijdstip leert men kennen door eenige stengels te onderzoeken.

De rooting geëindigd zijnde, tapt men het vocht af, en daarna wordt het vlas vlak uit, tusschen grof doek gelegd, dat men dan aan de uiteinden, bij de wortels, door middel van twee latten, zamenknijpt, waarna het vlas alzoo in de opene lucht op droogrekken wordt geplaatst. Gemiddeld in 3 dagen, zal het vlas de vereischte droogte bezitten, en alsdan wordt het uitgespreid in een lokaal, dat verwarmd is door den stoom, die naar de rootkuipen gevoerd wordt.

Tot het braken bedient men zich van een werktuig, bestaande uit 5 paar cilinders van 18 Ned. duim doorsnede, met groeven voorzien, die telkens fijner worden. Het vlas gaat achtereenvolgende door dezen cilinder en wordt zoo doende gebroken. Van daar komt het op een ander werktuig, waar het van alle houtdeelen en scheven gezuiverd wordt, en zulks veel zuiverder, dan dit tot hiertoe het geval was. — Het eerste werktuig kost *f* 180, het tweede *f* 1200, en daarmede kan dagelijks 3000 Ned. pond vlas gebraakt en gezwingeld worden, terwijl men 500 Ned. pond schoon vlas verkrijgt.

Het vlas, op deze wijze behandeld, zou eene betere grondstof leveren, dan op de gewone wijze. Voorts leveren de bolsters en het mankzaad, in stoom gekookt, nog een goed vee-voeder; terwijl de houtachtige deelen, als afval bij het braken, en zwingelen verkregen, als brandstof kunnen worden verbruikt: en het water uit de kuipen als vloeibare meststof met voordeel is aan te wenden. Wat dit laatste betreft, men heeft deszelfs zamenstelling scheikundig opgespoord; men heeft ook de zamenstellende deelen der asch, afkomstig van de verbranding der houtdeelen en scheven, door ontleding bepaald, en is daarbij tot het resultaat gekomen, dat, wanneer men de bolsters en het mankzaad tot vee-voeder verbruikte, en men de mest van dat vee, benevens van het bovengenoemde vocht met de bedoelde asch over het land brengt, de vlasteelt den den grond niet kan uitputten, daar deze den alleen de stoffen der weefbare vezels verliest, die zeer weinige anorganische bestanddeelen bevatten.

Van dit standpunt uitgaande, heeft dan ook de bedoelde Maatschappij eene kunstmest voor vlasland aanbevolen, die uit de volgende zelfstandigheden wordt bereid:

Beenderenmeel	54 pond.
Chloorpotassium	30 »
Keukenzout.	28 »
Gipspoeder	34 »
Gewoon Engelsch zout	56 »
	202

Wanneer men nu op deze wijze handelt, zou de vlasbouw om de 3 à 5 jaren kunnen worden herhaald; terwijl zulks bij ons, in Zeeland en Zuid-Holland, eerst na 7 jaren plaats heeft.

Wij vermeenen dat het bovenstaande belangrijk genoeg is, om de bijzondere aandacht ook van onze vlasboeren tot zich te trekken, en hopen dat zij er een nuttig gebruik van zullen maken. — Intusschen lazen wij dezer dagen in de *Landhuishoudelijke Courant*, van den 14 Dec., onder den titel: *Vlasbereiding*, een stukje, geteekend H, waarin de schrijver opgeeft, dat de hooggespannen verwachting, die men van de, thans opgegevene, Iersche wijze van rooting koesterde, merkelijk is gedaald, daar het gebleken is, dat sommige stukken de noodige kracht hadden verloren en de kleur te ongelijk was. Wij voor ons echter, vereenigen ons ten vollen met het beweerde door den Heer *Wttewaal*, achter bovenstaand stukje geplaatst, vaststellende dat alle verbeteringen niet dan trapsgewijze verkregen worden, en wij houden het dus in geenen deele voor onmogelijk, dat men de zwarigheden, die zich thans bij boven beschreven inrigting nog voordoen, van lieverlede zal weten op te heffen. Wij voor ons beschouwen eene dergelijke kunstmatige rooting van vlas in vele opzigten van te groot belang — ook in overeenstemming met het gevoelen van den Heer *L. A. van Meerten*, aangaande het doelmatige van het bijeenbrengen van vlas in *bepaalde* inrigtingen, te vinden in dit Weekblad no. 16 van den vorigen jaargang, onder den titel van *Rooten van Vlas* — en zien ook uit een volkshuishoudkundig oogpunt in het machinale vlasbraken en zwingelen te veel nut, dan dat wij, alleen om de door den Heer H. opgegevene redenen, boven beschreven inrigting kortweg geheel zouden afkeuren. Integendeel, wij blijven er de aandacht onzer vlastelers op vestigen, en hopen dat zij er op deze of gene wijze hun voordeel mede mogen doen.

Het **BESTUUR** der **AKADEMIE** *van Beeldende Kunsten, Bouw-, Toegepaste Werktuig- en Zeevaartkunde*, onder den naam **MINERVA**, te *Groningen*, brengt bij deze ter kennis van de belang hebbenden:

I. Dat op de gevraagde Schilderij, voorstellende: »Eene woelende Zee bij »vollen dag, links van den aanschouwer op den voorgrond een Schip, de haven »binnenloopende, op den tweeden grond een tweemast Schip met volle zeilen, »zeilende bij den wind." zijn ingekomen *drie Schilderijen*, geteekend no. 1 met de spreuk: »die niet durft wagen, kan niet winnen;" no. 2 met de spreuk: »beter laat dan nooit," en no. 3 met het motto: »Honos alit artes."

II. Dat de uitspraak der ingevolge de Wet zamengestelde Commissie kortelijk hierop nederkomt:

No. 1 is door eenige beoordeelaren als eene voorstelling van aangename en levendige ordonnantie geprezen. Anderen vermeenden de ordonnantie minder bevallig en waren van oordeel, dat de schepen te kolossaal voor de grootte der Schilderij waren aangebragt en het geheele stuk te veel met schepen bezet was. Met lof hebben allen gewaagd van het dunne water op den voorgrond en de gebrokene en korte beweging der golven bij het hoofd. Algemeen was men daarentegen van gevoelen, dat de schepen, en vooral het schip op den voorgrond, slecht waren geteekend. Ofschoon, zeide men, het schip op meer dan drie vierde ter zijde wordt gezien, komt de steven regt van voren in het gezigt; de boeg aan de lijzijde schijnt eene verzakking te hebben ondergaan, terwijl het vooreinde des vaartuigs zich door het zeilen op zijde geeft, ligt het achtereinde nagenoeg plat op het water. Het staande want aan de lijzijde is vergeten. De bakstag staat met een' bogt, terwijl dezelve door het overbuigen van den mast gespannen moest staan. Het schip is ook te uitvoerig bewerkt; de naden der zeilen en de knoopen in de touwen kunnen zelfs op eenigen afstand geteld worden. Het tweemastschip is beter, doch ook slechts tamelijk.

No. 2. Het gevoelen over deze Schilderij was zeer ongunstig en de geringe krachten van den vervaardiger zijn in allen deele zoo blijkbaar, dat men eene uitvoerige beoordeeling overtollig geacht heeft. Het geheel is zonder schaduw en coloriet; het water bewegingloos en sobbig; de schepen missen alle bevalligheid en losheid en zijn slecht bewerkt.

No. 3. Is door een' der beoordeelaren een bevallig en met smaak geordonnanceerd Zeestuk genoemd. Volgens zijne meening, is het water wel niet zoo doorschijnend als van no. 1, maar misschien meer overeenkomstig de natuur van het zeewater in de nabijheid van land. De breede golfslag, de deining, de rijzing en daling der golven, volgens zijn oordeel goed nagebootst en de schepen op den tweeden grond doelmatig geplaatst, fraai geteekend, net uitgewerkt. Niet zoo gunstig was het gevoelen der overige beoordeelaren. Wel prezen zij de ordonnantie van het stuk, wel vonden zij het havenhoofd met de gebouwen aardig en vrij goed van kleur., het schip op den voorgrond vrij goed geteekend, doch draagt volgens hun oordeel het stuk in de uitvoering het kenmerk eener te geringe kunstvaardigheid. Naar hunne meening, mist het water de noodige dunheid en kleur, en is het perspectief te hard en dien ten gevolge niet wijkende genoeg.

De meerderheid was alzoo van gevoelen dat no. 3, waaraan een der beoordeelaren zijne stem ter bekrooning heeft gegeven, in verdienste moest wijken voor no. 1, en hield dat stuk voor de beste der ingezondene Schilderijen. Diezelfde meerderheid was echter van oordeel, dat in bedoelde Schilderij te vele en belangrijke gebreken werden opgemerkt, om haar den uitgeloofden prijs toe te wijzen.

III. Dat op de tweede vraag: »een Bloemstuk, waarin bijzonder dienen uit »te komen eene dahlia, eene witte roos en eene camellia, alle in volle boei," slechts ÉÉNE TEEKENING is ingekomen, geteekend met de spreuk: »navolging »der natuur is ontdekking van het schoon," welke behoudens enkele aanmerkingen, betreffende de plaatsing der dahlia, de niet zeer levendige kleur der camellia en de eenigzins grove bewerking der groene bladeren, echter de algemeene goedkeuring mogt verwerven, als zijnde met zorg en vlijt bewerkt, bevallig en fraai van ordonnantie en goed aan het Programma voldoende.

IV. Dat, overeenkomstig die oordeelveiling, in de Vergadering der Leden van den 17 December ll. besloten, GEENE der ingekomene SCHILDERIJEN te bekroonen, doch den UITGELOOFDEN PRIJS toe te kennen aan de ingezondene TEEKENING met de spreuk: »navolging der natuur is ontdekking van het schoon," welke bij de opening van het naambriefje gebleken is, vervaardigd te zijn door Mejufvr GEPARDINA JACOBA van de SANDE BAKHUIJZEN, te *'s Gravenhage*.

Het bestuur voornoemd herinnert de inzenders der Stukken, dat de terughaling daarvan, met inachtneming van het deswege bepaalde, zal behooren te geschieden van den 1 Januarij 1851 tot den 1 Februarij daaraanvolgende; en verwittigt eindelijk de LEDEN der AKADEMIE, dat al de ingekomene en beoordeelde stukken, van *heden* af tot en met den 31 December dezes jaars, aan het LOKAAL der AKADEMIE voor de LEDEN en hunne DAMES ter bezigtiging voorhanden zullen zijn.

Groningen, *Namens het Bestuur voornoemd,*
December 1850. J. H. GEERTSEMA Cz., *Secretaris.*

Vergadering van het Genootschap

AFSCHAFFING VAN DEN STERKEN DRANK,

op *WOENSDAG den* 15 *Januarij* 1851, 's avonds ten 8 ure. Ook zonder bewijs van toegang wordt aan een ieder deze vergaderingen opengesteld, wie belang stellen om met ons een kwaad te helpen tegengaan hetwelk zoo veel ellende over den staat en vele huisgezinnen uitstort.

MAATSCHAPPIJ
ter bevordering van Schilder- en Teekenkunst in Friesland, gevestigd te Leeuwarden.

Aan de Leden dier Maatschappij wordt bekend gemaakt, dat de eerste kunstbeschouwing zal plaats hebben op Vrijdag den zeventienden Januarij 1851, des avonds te zeven uur, in de Groote Zaal van den Heer van der WIELEN, in de Breedstraat te Leeuwarden.

Leeuwarden, *De Secretaris der Maatschappij,*
den 11 Januarij 1851. W. ALBARDA.

[illegible] getrouwd:
Sneek,
den 12 Januarij 1851.
GUILLAUME VEAWER met
ANTHONIA MARIA WARREN.

, Bevallen van een' Zoon JELTJE J. CHOSSEN, Echtgenoote van
Hommerts, den 2 Januarij 1851. H. L. NAUTA.

, Mijne geliefde Echtgenoote J. STEENSMA, beviel van eenen welgeschapen Zoon.
Makkum, den 6 Januarij 1851. A. DOIJER VAN CLEEFF.

, Mijne geliefde Echtgenoote F. M. WAGENAAR, beviel heden voorspoedig van een' welgeschapen Zoon.
Heerenveen, den 7 Januarij 1851. L. G. PONNE, *Apotheker.*

, Heden beviel van eene welgeschapene Dochter ELISABETH REIJERS, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, den 7 Januarij 1851. A. MENALDA.

, Van een' welgeschapen Zoon verloste heden ANNA WOLFFES, geliefde Echtgenoote van
IJlst, den 9 Januarij 1851. M. G. HEERING.

, Bevallen van een' Zoon M. E. Du BOIS, Echtgenoot van
Leeuwarden, den 10 Januarij 1851. A. ZIJLSTRA Jr.

, Heden avond werden wij in den diepsten rouw gedompeld, daar het den Almagtigen God behaagde, mijne teedergeliefde Echtgenoot Vrouwe ADRIANA ACKER-BATTAERD, na eene ziekte van drie weken, van welke wij meenden, zij herstellende was, op het alleronverwachtst tot zich te nemen, mij uit eene ruim 4jarige allergelukkigste echtverbindtenis twee kinderen nalatende, waarvan het jongste slechts 4 weken oud is.
God sterke mij en hare dierbare betrekkingen in dit zoo onverwacht als grievend verlies.
Utrecht,
den 29 December 1850.
T. G. CORBELIJN,
Luit. bij het korps Mariniers.

, Heden middag drie uur overleed na eene langdurige sukkeling, onze waarde en geliefde Moeder en Behuwdmoeder HENDRIKJE FEITES HOEKSMA, Wed. P. C. Bakker, in den ouderdom van 65 jaren en 10 maanden.
Lemmer,
den 2 Januarij 1851.
F. P. BAKKER,
uit aller naam.
Deze dient tot algemeene kennisgeving.

, Heden overleed, na eene kortstondige ongesteldheid, tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, mijn geliefde Echtgenoot HENDRIK GERLOFS, *Oud Scheeps-kapitein*, in den gezegenden ouderdom van bijna 83 jaren.
Dankbaar voor zijn langdurig bezit, zwijgen wij Gode, met kinderlijke berusting in zijnen wil.
Oenkerk,
den 5 Januarij 1851.
R. A. la HAISö,
Wed. H. Gerlofs.

, Heden avond omstreeks 8 uur overleed na eene sukkeling van 4½ jaren, nog onverwacht, onze tederbeminde jongste Zoon JITTE PIETERS NIJLAN, in den jeugdigen leeftijd van ruim 16 jaren.
Oudega,
den 7 Januarij 1851.
PIETER P. NIJLAN.
LIEDIJä B. BANDTSTRA.
Vrienden en Begunstigers gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

, Heden avond, omstreeks 10 ure, overleed ons oudste Kind HENDRIKUS, ruim 3 jaren 3 maanden oud.
Sneek,
den 10 Januarij 1851.
P. van STAA.
G. van STAA — Heslinga.

, Nog treurende over het verlies van onze dierbare Moeder GRIETJE BENDER, Weduwe Andries Achenbach, trof mij heden morgen 6 uur, op nieuw een gevoeligen slag, door het afsterven van mijn Echtgenoot JOHANNES GEORG EERENSTEIN, vroeger Vader in het Stads Ziekenhuis alhier, in den ouderdom van bijna 66 jaren.
Leeuwarden,
den 11 Januarij 1851.
A. C. ACHENBACH,
Wed. J. G. Eerenstein.

, Heden morgen overleed alhier de WelEdel geboren Heer HENRICUS SPRÉE, in den ouderdom van 26 jaren.
Leeuwarden, den 12 Januarij 1851.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 7 tot en met den 13 Januarij 1851 aangegeven: 13 Geboren, 13 Overleden, Gehuwd 2 paren.

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER*, den 10 Januarij 1851, aan de Stadswaag te Leeuwarden:
PRIJS, *f* 35,00. AANVOER, 424/4 180/8 57/16 vaten.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 11 *Januarij* 1851.

Nederland.					
Werk. Schuld	2½ pCt.	56 15/16	57	56 15/16 g	
Dito dito..	3 »	67 1/16	67⅛	67 1/16	
Dito dito...	4 »	87⅞	88	87 15/16 g	
Amort.-Synd.	3½ »				
Handel-Maats.	4½ »				
Frankrijk.					
Certific.......	3 pCt.	53⅝	53½	53⅝ p	
Rusland.					
Ob. bij *H.* 1798/1815	5 pCt.	106			
dito dito 1828/1829	5 »				
Dito bij dito..	4 »	86 15/16			
Dito bij *Stiegl.*	4 »	86½			
Spanje.					
Leen. *Ard.* v. 85 £	5 pCt.	12 5/16	12⅜	12⅜	
» » v. 510 £	5 »				
» onb. Stukk.	5 »				
»	3 »				
» Binnenl. à 6/m	3 »	33 11/16	33¾	33 11/16	
Ardoin Coupon.. ..	»	7¾			

Oostenrijk.				
Metaliek.....	5 pCt.	70¼		
» (nieuwe)	5 »	75 11/16	75 13/16	75¾ g
» »	2½ »	37 7/16	37½	37½
Portugal.				
Te Londen 5 (nu 4)	pCt.	35 3/16	35¼	35 3/16
»	4 »	34⅞		
Amerika.				
Bank-Actien V. Staten				
Brazilie 1824...	5 pCt.	89¼		
» £ 200	5 »	87¾		
Peru.........	4½ »			
Venezuela............				
Grenada........... ..		17 15/16	18	
Mexico...............		34 5/16	34⅜	34 5/16
Ecuador		3 1/16	3⅛	

Zonder dat de affaires heden zeer veel levendigheid opleverden, waren de koersen over het algemeen onveranderd.

Zondag den 12 *Januarij.*

Integralen 56⅞. Ardoins 510 £ 12¼, 3/16. Dito à 255 £ 11¾. Buitenl. 3 pCts. 39¼. Binnenl. 3 pCts. 33 9/16. Fransche Oblig. 3 pCts. 52 11/16, ⅝, 13/16. Nieuwe Metaliek 5 pCts. 75⅝.
Onder den invloed van den achteruitgang der Fransche fondsen was heden de markt over het algemeen ongunstiger gestemd.

Prijzen der Buitenlandsche Coupons en Uitgelote Obligatien.

Metaliek *f* 23,50. Napelsche *f* 24,90. Div. Engelsche in £ *f* 11,72½. Eng. Russen *f* 11,72½. Fransche *f* 56,37½. Belgische *f* 56,37½. Pruisische *f* 35,00. Spaansche Piast. *f* 2,44½. Hamb. Russ. *f* 37,00. Russen in Zilv. R. *f* 36,25. Poolsche in fl. *f* 27,12½.

[illegible] 17, 16 en 18 November [illegible], op [illegible] aangedreven en geborgen zijnde, 8 BALKEN van verschillende lengte en dikte, gemerkt met twee schuinsche streken, 3 DITO, zonder merken en 2 stukken RONDHOUT; — den 9 April 1849, 5 KRUIKARREN, 1 WATERVAT; — den 31 Augustus 1848, 2 stuks OUDE ZEILEN, en den 9 October 1849, 1 ovet[illegible]roomde SLOEP,
Zoo worden de eigenaren daarvan bij deze uitgenoodigd, die Goederen binnen vier maanden na heden te reclameren bij den Opperstrandvonder te Schiermonnik-oog.
Schiermonnik-oog, den 9 December 1850.

AANBESTEDING.

GRIETMAN en ASSESSOREN van KOLLUMERLAND en NIEUW KRUISLAND, zullen, onder nadere approbatie van Heeren Gedeputeerde Staten van Friesland, bij geslotene briefjes aanbesteden:
Het VERTIMMEREN van de ONDERWIJZERS WONING en het BOUWEN eener nieuwe SCHOOL aan dezelve te Burum, met bijlevering van alle benoodigde MATERIALEN. Bestek en Teekening zullen van af den 14 Januarij e. k., ter visie leggen bij den Kastelein *Wieringa*, te Burum, alwaar de benoodigde aanwijsingen zullen worden gedaan, op den 17 Januarij e. k., terwijl de briefjes ter Secretarie van Kollumerland zullen moeten worden bezorgd vóór of uiterlijk op den 20 Januarij e. k., voormiddags elf uur.
Kollum,
den 7 Januarij 1851.
Grietman en Assessoren voornoemd,
SIXMA van HEEMSTRA.
Ter ordonnantie van dezelven,
BOLMAN.

Aanbesteding bij geslotene briefjes.

KERKVOOGDEN en DIAKENEN *van de Hervormde Gemeente* van *Hallum*, gedenken aan te besteden:
Het AFBREKEN van eenige oude en weder OPBOUWEN van *veertien* NIEUWE WONINGEN, met bijlevering der vereischte Materialen; waarvan Bestek en Teekening ter inzage liggen in de Herberg van M. de BEER, te Hallum, alwaar de briefjes franco moeten worden ingezonden uiterlijk den 24 Januarij 1851.

De Notaris E. J. ATTEMA, te Dragten, zal, ten verzoeke van den Heer H. DOUMA, Donderdag den 16 Januarij 1851, 's avonds 6 uur, in de Herberg van de Erven *ten Brinke*, te Dragten, provisioneel verkoopen:
2 HUIZEN c. a., en 6 kampen BOUW- en GREIDLAND, zamen groot circa 5 bunder 30 roede, ten Westen van de Dwarsvaart, bij het Gebuurte te N. Dragten; benevens ½ van de HOUTLAAN; — in 9 perceelen bij Verkoopboekjes omschreven. Alles eigen aan *S. I. Rinsma* en *Vrouw.*

DEZELFDE NOTARIS zal alsdan provisioneel verkoopen:
Een kamp WEIDLAND, ten Zuiden van de Meerewijk te N. Dragten, groot 1 bunder 6 roede; — eigen aan *E. E. P. de Jong.*

Verkoop van een Tjalkschip.

De Notaris W. A. EVERTSZ, te Oldeboorn, zal, op Woensdag 22 Januarij 1851, namiddags 2 ure, bij den Kastelein *Rijpkema*, te Terhorne, finaal verkoopen, tegen gereede betaling:
Een TJALKSCHIP, genaamd *de Zeven Gebroeders*, groot 86 Tonnen, met deszelfs compleeten Inventaris, liggende te Terhorne en vroeger bevaren door *E. A. Engelsma*; *staande op de geringe som van f* 826.

VERHURING. — DEZELFDE NOTARIS, zal alsdan te dier plaatse verhuren, voor 3 jaren, tegen borgstelling:
12 bunder 98 roede uitmuntend HOOILAND, in zomerpolder, te Akmarijp, gelegen aan de publieke Vaart, en zulks in vier perceelen, bij Biljetten omschreven.

Mr. D. ROESSINGH, Notaris te *Grootegast*, gedenkt, op Woensdag den 22 Januarij 1851, des namiddags te 2 uur, ten huize van Verkoop, ten verzoeke van de Erven van BEREND LUBBES TOP en ROMKE JANS, in leven Ehelieden, te *Opende*, publiek te verkoopen:
Eene BOEREN BEHUIZING, met SCHUUR, APPELHOF en TUIN, met de VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIëN VERERVENDE BEKLEMMING der daaronder behoorende *Landerijen*, doende jaarlijks tot vaste huur de som van *f* 60; alles staande en gelegen te *Opende*, te zamen groot ongeveer 44 bunder.
Mr. D. ROESSINGH, *Notaris.*

De Notaris MEIJER, te Bolsward, zal, mede ten verzoeke van den Heer Mr. B. S. STIENSTRA, Procureur te Sneek, op Donderdag den 23 Januarij 1851, in het Logement *de Wijnberg*, te Bolsward, provisioneel, en op Zaturdag den 1 Februarij daaraanvolgende in het Logement *het Roode Hert* finaal, telkens des avonds ten 6 ure, tegen genot van strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:
Een uitmuntende tot het uitoefenen van alle affaires zeer geschikte KOOPMANS-HUIZINGE c. a., staande en gelegen aan den Appelmarkt, een der beste standen te Bolsward, in wijk A, no. 107, kadastraal bekend sectie A, no. 746, bij *I. de Loose* als mede-eigenaar in gebruik, tot den 12 Mei 1851, en alsdan vrij te aanvaarden.
De Voorwaarden te vernemen ten Kantore van voorn. Notaris.

STRIJKGELD *f* 340.

Mr. de CARPENTIER, Notaris te Koudum, zal, op den 30 Januarij 1851, in de Herberg te Galamadammen, veilen, en den 13 Februarij daaraanvolgende, in de Herberg *de Paauw*, te Koudum, toewijzen onder genot van strijk- en verhooggelden:
Navolgende belangrijke en uitmuntende VASTIGHEDEN, bestaande:
A. In een PLAISIER BOSCH, met WANDELWEGEN, MOESTUIN, VIJVER, uitmuntend opgaande BOOMEN, zwaar KAPHOUT, vele HEESTERS en andere soorten van HOUTGEWAS en twee BOOMGAARDEN met fijne Vruchtboomen, voorts uitmuntende HOOI-, WEID- en BOUWLANDEN en TUINGRONDEN, de laatsten voorzien van eene uitmuntende groote hoeveelheid Tuin en Huisstede, zijnde alles gelegen te Koudum en ten Kadaster dier gemeente bekend s. A, nos. 207, 208, 209, 210, 212, 213, 260, 492, 1552, 493, 493*a*, 494, 495, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 1516, 1521, 99, 103, 1672, 109, 111, 113, 125, 1026, 1058, 311*a*, 365, 366, 959, 1436, 687, 689 en 693, groot 27 bunder 50 roede 72 el, met een kad. ink. van *f* 866,25 en met 32 fl. 6 strs. 5⅛ penn., belast te Koudum.
B. Een perceel WEID- en BOUWLAND en een BOOMGAARD aldaar, op Weste, de laatste voorzien van beste Vruchtboomen en uitmuntende Aarde, s. A, nos. 295, 486 en 1575, groot 58 roede, met een kad. inkomen van *f* 23,92 en belast ten voorschreven dorpe met 11 strs. floreen, te Hemelum met 4 stuivers en van Stavoren met een stuiver.
C. Eene BURGER-HUIZING en ERF, op Ooste te Koudum, geschikt tot allerlei nering, voor weinige jaren nieuw gebouwd en in welke steeds eene Wagenmakers-affaire is uitgeoefend, benevens een perceel WEIDLAND, ten voorschreven Kadaster bekend in s. A, nos. 523, 524 en 1591, voor eene inhoudsgrootte van 32 roede 61 el, met een kad. ink. voor de ongebouwde eigendommen van *f* 18,06 en genietende vrijdom wegens de geb., belast te Koudum met 10 strs, floreen op no. 369.
D. Een perceel BOOMGAARD en BOUWLAND aldaar, de Boomgaard beplant met beste vruchtdragende Boomen en de Bouw voorzien van beste Aarde, ten Kadaster der voorschreven gemeente bekend s. A, nos. 245 en 1689, groot 33 roede 70 el, met een kad. ink. van *f* 15,90 en belast te Koudum op nos. 272 en 576, met 18 str. 5½ penn. floreen.
Een en ander in 70 perceelen. breeder bij Verkoopboekjes omschreven, die acht dagen voor de veiling ten Kantore van den Notaris verkrijgbaar zullen zijn, waar steeds inzage der Kadastrale stukken kan worden genomen en waar steeds voor gegadigden de Conditien te vernemen zijn.

Hengstebier in Gaasterland

zal worden gehouden te Rijs, op Donderdag den 16 Januarij 1851, 's [illegible] dags ten 2 ure, ten huize van de Wed. S. [illegible].
Wordende zij, die dekgeld van vroegere jaren schuldig zijn, [illegible] noodigd, hetzelve alsdan mede te voldoen.

De Notaris GOSLINGS, te Harlingen, zal, mede ten verzoeke van den Heer Mr. HANEKUIJK, op Maandag den 20 Januarij 1851, des voormiddags 9 uur, in het sterfhuis van de Wed. *Bisschop*, aldaar, wijk C, no. 80, bij boelgoed, tegen contante betaling verkoopen: Meubelen, Huisgeraden, Bedden, Linnen, Koper-, Tin-, Glas- en Aardewerk, voorts Winkelgereedschappen, Winkelgoederen en Koopmanschappen, waaronder: ongeveer 1300 Deventer Koeken, 60 à 70 bos Klompen, een partijtje droog Spek en Worst, Kaarsen, Tabak enz. enz.

Ieder die iets te vorderen heeft of verschuldigd is aan de onder het voorregt van boedelbeschrijving aanvaarde nalatenschap van SUSANNA GÖBBELS, Wed. ARNOLDUS BISSCHOP, in leven Winkeliersche, wonende te Harlingen, gelieve daarvan vóór of op den 28 Januarij 1851 aangifte of betaling te doen ten Kantore van den Notaris M. GOSLINGS, te Harlingen, aan de Groote Breedeplaats, wijk E, no. 63.

De Notaris JORRITSMA, te Sneek, zal, Maandag 20 Januarij a. s., aan te vangen 's voor den middags 10 uur, ten huize van de Wed. *J. H. Meijer* aldaar, bij boelgoed, tegen contant verkoopen:

1. Eenige wel geconserveerde MEUBELEN, ENGELSCH AARDEWERK en LINNEN.
2. GOUD- en ZILVERWERKEN, JUWEELEN etc., waaronder: 1 Breed Gouden Oorijzer, 1 Boek met Gouden Haak, 3 Gouden Sloten met Bloedcoralen en Gitten, 5 dito Ringen, 2 Mutse- en 2 Doekspelden, verscheidene Zilveren Voorwerpen, 2 groote en 2 kleine Juweelen Mutsspelden, 1 dito Doekspeld etc.

Alles nagelaten door Mej. Wed. *R. de Boer*.

De Notaris JORRITSMA, te Sneek, zal, ten verzoeke van den Heer K. DE JONG Rz., Kandidaat-Notaris aldaar qq., finaal verkoopen, op Woensdag 22 Januarij a. s., bij *Felthuis*, aan de nieuwe Koemarkt:

1. Eene hechte en wel ter nering staande HUIZINGE, gelegen aan de Schaapmarkt te Sneek; bewoond door *W. Kamstra;* beschreven op *f* 1526,50.
2. Eene nette en wel ingerigte WINKEL-HUIZINGE, in de Naauwe Noorderhorne aldaar; bewoond door *P. Koppen*, voor *f* 80 jaarlijks; beschreven op *f* 725,50.

De Notaris J. C. MANN, te Workum, zal, na bekomen autorisatie van de Regtbank te Sneek, publiek, bij strijk- en verhooggeld presenteren te verkoopen:

Eene uitmuntende en vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHURE, HIEMINGE, HORNLEGER, benevens eene VOGELKOOI, staande en gelegen onder Follega, nabij Sloten, kadastraal bekend sectie E, nummers 221 tot en met 229, 244, 420, 423 en 435, groot 31 bunder 47 roede 80 el; wordende bewoond en gebruikt door de Weduwe *Eelke Gerbens van der Werf*, en op St. Petri en den 12 Mei 1851 te aanvaarden, en zulks in perceelen met regt van zamenvoeging breeder bij Biljetten omschreven.

Wie gading maken, komen op Vrijdag den 24 Januarij 1851, des namiddags ten 2 ure, ten huize van *Uilke de Jong*, in de Zevenwouden te Sloten, bij de beschrijving, en koopen op de Conditien die inmiddels ten Kantore van bovengenoemden Notaris te vernemen zijn.

Belangrijke verkooping van Stamboomen te Wolvega.

De Notaris A. R. ATTEMA, te Wolvega, zal, ten verzoeke van de Notarissen J. S. BOKMA, te Akkrum en G. ATTEMA, te Oldeberkoop en van den Heer J. DE WAL, Candidaat-Notaris, te Leeuwarden, op Donderdag en Vrijdag den 30 en 31 Januarij 1851, telkens des morgens ten 9 ure, ten huize van *M. de Hoop*, Kastelein te Wolvega, verkoopen op crediet, tegen voldoende borgtogt:

Ruim 5000 STAMBOOMEN, zijnde Eiken, Beuken, Linde, IJpen, Esschen, Esdoorn, Abelie, Accasie, Populieren enz., onder welke zich buitengewone zware en lange stammen in alle opgenoemde soorten bevinden, en wel van 60 à 100 duimen diameter.

Dezelve zijn staande in en onder het dorp Wolvega, nabij het water, op de nagelaten vaste Goederen van wijlen den Heer *Johannes van der Veen*, in leven Kantonregter te Wolvega — en zulks in 208 perceelen. De Verkoopboekjes zijn na den 19 dezer bij vermelde Notarissen te bekomen.

Verkoop eener Zathe en Landen.

De Notaris A. BINNERTS, te Heerenveen, zal, op Maandag den 3 Februarij 1851, 's namiddags 4 uur, ten huize van den Kastelein *Cornel*, te Joure, bij strijk- en verhooggeld presenteren te verkoopen:

1. Eene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHURE c. a., staande en gelegen onder Idskenhuizen, groot 22,05,70 en hebbende een belastbaar inkomen van *f* 348,14; door *Sjerp Martens Visser* als eigenaar bewoond en gebruikt wordende.
2. De HELFT van een stuk HOOILAND of MADEN, aldaar, in het geheel groot 6,34,10.

In perceelen bij Verkoopboekjes te omschrijven.

Men presenteert bij geslotene briefjes te verhuren: Eene ZATHE en LANDEN, bij Sneek, groot ongeveer 28½ bunder, (77½ pondemate) door *Jelle Douwe Bouma* bewoond; voor 5 jaren, in te gaan Sint Petri en Mei 1851. De briefjes moeten franco worden ingeleverd in de Herberg van T. PIETERS ZEVERSMA, te Sneek, waar de Conditien ter lezing liggen.

TE KOOP door vertimmering: Eenige DEUREN, VENSTERS, staande KASTEN met Schuiframen, etc. etc.; alles in zeer goeden staat. Te bevragen letter E, no. 33, alhier.

Een INTREK met vrijen Opgang op 12 Mei e. k. TE HUUR, boven J. J. OOSTERBAAN, op den Wirdumerdijk te Leeuwarden.

Men vraagt binnen Leeuwarden TE HUUR: Eene GEMEUBILEERDE VOOR- en ACHTERKAMER of ALCOVE, terstond of met 1 Februarij e. k. te aanvaarden. Reflecterenden gelieven zich *schriftelijk* te adresseren bij den Boekhandelaar G. T. N. SURINGAR, onder letter E.

Door het overlijden van *Jan Wijnalda*, Mr. Steenhouwer te Harlingen, biedt men ter overname aan de aanwezige STEEN en GEREEDSCHAPPEN; terwijl ieder die iets verschuldigd is aan- of te vorderen heeft van gemelden WIJNALDA, verzocht wordt daarvan betaling of aangifte te doen in den loop dezer maand, aan JACOB DE BOER, aldaar.

Degenen die over het jaar 1850 iets hebben te vorderen, van de DIACONIE der Nederduitsche Hervormde Gemeente te Leeuwarden, worden uitgenoodigd, hunne Rekeningen, deswege in te leveren, vóór den 1 Februarij 1851, aan het Diaconie-huis, in de Groote Kerkstraat alhier.

Leeuwarden, den 9 Januarij 1851. *Namens Diakenen*, O. PLANTENGA.

De Ondergeteekende maakt door deze bekend, dat hij de affaire als TIMMERMAN en METSELAAR voor eigen rekening is begonnen. Hij beveelt zich ten vriendelijksten in een ieders gunst, belovende eene prompte en civiele behandeling.

Leeuwarden, den 11 Januarij 1851. J. RÜDING, *op den Ewal, ten huize J. Kühlmann.*

LET WEL.

De Ondergeteekende biedt zich aan tot het waarnemen van onderscheidene zaken, zoo wel van Administratie- als Boedelzaken, tot koopen en laten verkoopen van Landerijen, Huizen, Schepen enz., enz., enz.; — alsmede tot het invorderen van Gelden.

Van de stiptste geheimhouding kan men verzekerd zijn; als verder dat de belangen van den lastgever niet uit het oog zullen verloren worden. *Brieven franco.*

Harlingen, Januarij 1851. JOHs. MEIJER Jr., *Brouwersgracht.*

DE KINKHOEST

is eene ziekte die door *inwendige* middelen wel verzacht maar niet overwonnen wordt. — De overtuiging daarvan, en de moeijelijkheid tevens, om zulke lijdertjes iets te doen innemen, deed het denkbeeld ontstaan, om een *uitwendig* geneesmiddel daar te stellen, dat aan alle de vereischten in die kwaadaardige, ja soms gevaarlijke krankheid zou kunnen voldoen. — Dit middel is in zijne volle kracht à *f* 1 het fleschje (dat ook meestal toereikend is), bij den Ondergeteekende te bekomen, die ook steeds het genoegen heeft, daaromtrent zoowel van *Genees-* als niet *Geneeskundigen* de meest afdoende berigten te erlangen. Wil men nu echter liever c°. *f* 3 besteden, welnu dan koope men het zoogenaamd Engelsch middel, dat in wat mooijer fleschjes is, niet meerder dan het mijne aan inhoud bevat, noch in kracht of werkzaamheid hetzelve overtreft. — Aanzoek om correspondentie in dit belangrijk artikel *franco.*

J. C. H. VAN HARINXMA, *Apotheker te Leeuwarden.*

CONSERVATIE DER OOGEN.

E. KOSMAN, Gezigtkundige, heeft de eer het geëerde Publiek te berigten, dat hij voorzien is van eene aanzienlijke verzameling van BERGKRISTALLEN GLAZEN voor alle gezigten tot in den hoogsten ouderdom. In het bijzonder beveelt hij zijne nieuwe uitgevonden AVONDBRILLEN. De heerlijke hoedanigheid en deugd dezer *Brillen* wordt algemeen door de Oogartsen van Europa erkend. Hij beroemt zich door deze Glazen de lijders behulpzaam te zijn. Gelogeerd te Sneek in *de Wijnberg* 14 en 16 dezer, te Lemmer bij ADEMA den 15 dezer.

Sacramentstraat, no. 322, te Leeuwarden.

Wij zijn in het bezit van een Attest van den Edel Achtbaren Heer J. W. DE WIT, Burgemeester te Loosdrecht, waarin de GOLDBERGERSCHE KETTINGEN warm aanbevolen worden. Z. Ed. Achtb. heeft na eene ziekte, lang aan Rheumatische pijnen in de hiel en voet geleden, die zoo erg waren, dat hij het been niet neêr durfde zetten, en waartegen hij vruchteloos alle middelen gebruikte. Een GOLDBERGERSCHE KETTING, die, zoo als wij gehoord hebben, door een vriend hem opgedrongen werd, heeft in eenen nacht de pijn zoo zeer verminderd, dat hij het been durfde neêrzetten en er zelfs op staan kon; binnen eene maand was de ziekte geheel verdwenen.

De ECHTE KETTINGEN met het Rosabandje zijn in de onderstaande Depôts te verkrijgen voor *f* 1,80, *f* 2,70, *f* 3,60 en *f* 5,40.

Amsterdam, *Verkoophuis;* Akkrum, *Pieter K. de Groot;* Bolsward, *S. S. Oosterbaan;* Dokkum, *A. Schaafsma;* Franeker, *K. Drager;* Gorredijk, *S. G. Swart;* Groningen, *R. Hartman*, *J. L. Lagro Jr.*, en *C. Rikkers;* Hindeloopen, *David de Jong;* Heerenveen, *G. Overdiep* en Gebr. *Padberg en Co.;* Harlingen, *L. P. Mirande Pz.;* Leeuwarden, *S. P. Postma;* Pekel-A. Gebr. *Polak;* Sneek, *P. T. Potma;* Veendam, *S. Savenye;* Winschoten, *G. Wasman.*

EEN OFFICIER,

HERSTELD VAN ZWARE RHEUMATIEKE PIJNEN DOOR DE ZALF EN PILLEN VAN *HOLLOWAY.*

Deze Officier die in het Nederlandsche leger dient, verklaart dat hij door de Zalf en Pillen van *Holloway* genezen is van het Rheumatismus, dat onherstelbaar scheen te zijn, daar noch zeebaden noch stoombaden, noch eenige andere aangewende middelen hem de minste verligting verschaften, en ook de behandeling eens bekwamen geneesheer, waaraan hij zich gedurende verscheiden maanden onderwierp, bleef zonder gevolg. Toen begon hij de Pillen van *Holloway* te nemen, en de zalf twee maal daags op de lijdende deelen in te wrijven, waarop hij in zes weken tijds genezen was. De waarheid van het boven aangehaalde kan betuigd worden door den heer *J. Straatman*, te 's Hertogenbosch.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3.30, - 8,15, - 15,90, - 23,90.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; M. GAARBEEK, te Groningen; H. A. P. VAN GORCUM, te Assen; alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

Bij J. VAN DER BAAN, Mr. Vleeschhouwer op de Keizersgracht te Leeuwarden, zijn te bekomen: Beste RUNDERHAZEN, tegen 45 Cents het Ned. Pond.

SCHIJFSCHIETEN

bij TANGERMAN, te Hallum, op Zaturdag den 18 dezer, des middags ten 12 ure. PRIJS: *Een fraai JAGTGEWEER*, PREMIE: *Een dito KRUIDBOS.*

Men verlangt te Leeuwarden,

liefst vóór den 12 Mei 1851, UIT DE HAND TE KOOPEN of TE HUREN: Eene KOOPMANS- of wel eene HEEREN-HUIZINGE welke daarvoor kan worden ingerigt. De opgave van prijs, stand en eigenaar in *franco brieven onder letter G.* bij A. VAN ZUIJLEN, op de Nieuwestad te *Leeuwarden.* (Van geheimhouding kan men verzekerd zijn.)

Tegen behoorlijk hypotheek op Landerijen, wordt TWINTIG DUIZEND GULDEN aangeboden op Mei a. s., tegen een intrest van 4½ percent. Nader onderrigt met *gefrankeerde brieven gemerkt V. L.*, bij A. VAN ZUIJLEN, op de Nieuwestad te *Leeuwarden.*

Een GOUD- en ZILVERSMIDSKNECHT of LEERLING, van goede getuigschriften voorzien, kan dadelijk geplaatst worden bij P. BINKES, te Sneek. *Brieven franco.*

Een SMIDSKNECHT, het Scheepswerk verstaande, kan op Mei e. k. vast werk bekomen bij J. CONRADIE, te Makkum.

Een SMIDSKNECHT, het Kagchelmaken en Bankwerk geheel of ten deele verstaande, kan dadelijk vast werk bekomen bij P. HAMSTRA, te Harlingen.

Een SCHOENMAKERS-KNECHT, kan van stonden aan, of met e. k. Mei, vast werk bekomen bij B. EILING, te Balk. Brieven franco.

Er wordt gevraagd tegen Mei 1851, een GRUTTERSKNECHT, zijn werk, alsmede het Billen, grondig verstaande. Adres met franco brieven aan het Postkantoor te Lemmer.

Men vraagt in eene Burgerhuishouding eene HUISHOUDSTER van middelbare jaren, van de Protestantsche Godsdienst, die tevens geschikt is om jonge Kinderen op te leiden. — Franco brieven onder de letter N., ten Kantore der Provinciale Friesche Courant.

Men vraagt op Mei e. k. eene DIENSTMEID of Weduwe zonder Kinderen, van de Gereformeerde Godsdienst, 30 à 40 jaren oud, die goed kan melken en niet onbekend is met de boter en het huishoudelijke. Nader onderrigt *in persoon* bij D. H. MEERSTRA, onder Menaldum.

Er wordt gevraagd zoo spoedig mogelijk (of tegen 12 Mei e. k.) eene bejaarde DIENSTBODE, van de Protestantsche Godsdienst, voorzien van goede Getuigschriften en van een zedig en eerlijk gedrag, die geheel kundig is met de *Wasch* en verdere huishoudelijke werkzaamheden. Adres in persoon of *franco* brieven onder letter L, bij den Boekhandelaar en Steendrukker S. HOUTSMA, te Harlingen.

Er is VERMIST een enkel HUURLOT der 213de Staats-Loterij, no. 13839, der eerste Klasse. De eerlijke vinder wordt verzocht hiervan aangifte te doen ten Kantore van de Heeren SURINGAR en LADENIUS, bij wien de eigenaar bekend is.

Ter Drukkerij van de Weduwe M. VAN DEN BOSCH, te *Leeuwarden*, zijn voorhanden de REGLEMENTEN en BEPALINGEN ter wering en voorkoming van de verspreiding der besmettelijke LONGZIEKTE onder het RUNDVEE in *Friesland*, zoodanig als die, ten gevolge van de jongste wijzigingen, door Heeren STATEN daarin aangebragt, thans zijn vastgesteld, tegen 8 Cents het exemplaar van elke soort der Reglementen en Bepalingen hier in voorkomende.

De Boekhandelaar FREDERIK MULLER, te Amsterdam, heeft met 1° Januarij 1851 uitgegeven:

DE NAVORSCHER.

EEN MIDDEL TOT GEDACHTEN-WISSELING EN LETTERKUNDIG VERKEER TUSSCHEN ALLEN DIE IETS WETEN, IETS TE VRAGEN HEBBEN, OF IETS KUNNEN OPLOSSEN.

Onder medewerking van de HH. MR. H. BOSSCHA, P. A. DE GENESTET, G. L. KEPPER, D. KONING, MR. J. L. DE BRUIJN KOPS, PROF. D. J. v. LENNEP, MR. J. VAN LENNEP, J. H. v. LENNEP, W. H. en J. LAGERWEY, CHR. v. LENNEP, DS. MENSINGA, J. SCOTT en zeer vele andere.

DE NAVORSCHER zal verschijnen in geregelde maandelijksche Afleveringen, van 24 groot 8°. bladzijden, in 2 kolommen gedrukt, (bevattende den Inhoud van vijf gewone Octavo vellen of 80 bladz. druks). — Bij iedere Aflevering zal een Omslag gevoegd worden, bevattende den Inhoud, Lijst der Medewerkers, Varia, enz., terwijl, zoo de veelheid van stof het vorderen mogt, een of meer bladen, zonder prijsverhooging, bij het maandelijksche nummer gevoegd zullen worden.

De Prijs zal per Jaargang slechts *f* 3,90 zijn.

Het Prospectus is algemeen, en het *Eerste Nummer* slechts aan HH. Inteekenaren verzonden. Op franco aanvrage zijn bij den Uitgever en bij alle solide Boekhandelaren nog Prospectussen GRATIS te bekomen.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.